

Шляхами суспільно-фахової консолідації

6 вересня 2017 р. у конференц-залі ДУ «Інститут серця Міністерства охорони здоров'я України» відбулися установчі збори громадської спілки «Об'єднання організацій медичних працівників України» (ГС «ООМПУ»), первинне ядро якої у ролі засновників склали громадські організації «Асоціація медиків Революції Гідності», «Всеукраїнська асоціація фахівців з кардіоторакальної, ендovasкулярної хірургії та трансплантології», «Всеукраїнський альянс катарактальних і рефракційних хірургів» та «Київське відділення Української асоціації сприяння охороні здоров'я населення». Задекларованою метою новоствореного фахового громадського об'єднання є формування ефективної системи охорони здоров'я України на основі дієвого медичного (лікарського) самоврядування шляхом досягнення професійного та суспільного консенсусу.

Відкриваючи засідання, **Борис Тодуров**, директор Інституту серця МОЗ України, член-кореспондент НАМН України, професор, висловив своє переконання в тому, що протягом останнього року перетворення системи охорони здоров'я здійснюються у неправильному, навіть деструктивному напрямку — водночас медична еліта, яка мала б очолити процес оптимізаційних перетворень медичної сфери, виявилася не готовою до викликів сьогодення:

— Ми як професіонали, кожен з яких стоїть біля свого операційного столу, опікується своїми хворими, захоплені своєю працею, певною мірою втратили контроль над реорганізацією медицини. Безсумнівно, цей складний процес має бути зрозумілим і затребуваним суспільством — як пацієнтами, так і медичною спільнотою. Цей процес потребує узгодженості, принаймні, за медичною елітою. Це має бути діалог. А те, що відбувається нині, нагадує зневагу до людей, які створювали цю галузь і рухали її вперед протягом останніх тридцяти років, вводили в її роботу щось нове і розвивали як могли. Як могли у тих умовах, у яких ми перебували і залишаємося понині — з мінімальними зарплатами медичних працівників і мізерним фінансуванням медичної сфери загалом. У цих складних умовах декілька професійних асоціацій вирішили відстоювати свої фахові інтереси та інтереси своїх пацієнтів спільними зусиллями — у рамках організації під назвою «Об'єднання організацій медичних працівників України». Ідея її створення ґрунтується на тому, що нам необхідно говорити мовою, зрозумілою для світової спільноти, — а для неї зрозумілими є дві структури. Перша — це профспілки. Як відомо, на Заході вони мають дуже велику суспільну вагу; з їх керівниками особисто зустрічаються і узгоджують свої дії у медичній царині президенти супердержав. Вимушений із сумом констатувати, що у нашій країні профспілки не виступають єдиним фронтом, — мені здається, саме з цієї причини вони так і не спромоглися дієво захистити лікарів та їх пацієнтів. Друга структура, яка існує у всіх розвинутих країнах світу і виконує рушійну функцію системи охорони здоров'я — це професійні об'єднання (асоціації). На Заході вони задають тон державній політиці в охороні здоров'я, визначають стратегії розвитку, створюють клінічні протоколи, акредитують лікувально-діагностичні заклади і окремих медичних фахівців, слідкують за професійним рівнем та кадровим потенціалом тощо. Саме шляхом об'єднання професійних асоціацій ми й вирішили йти, — підкреслив вчений-клініцист.

Ідеологічні засади та практичні задачі новоствореного громадського об'єднання конкретизував **Святослав Ханенко**, представник

київського відділення ГО «Українська асоціація сприяння охороні здоров'я населення», народний депутат України попереднього скликання, в минулому — перший заступник міністра охорони здоров'я України, керівник медслужби Майдану.

— Вважаю, що ініціативи нинішнього Уряду України з реформування існуючої системи охорони здоров'я носять хаотичний характер, не узгоджені з медичними працівниками і населенням, не відповідають потребам функціонування галузі в умовах бойових дій на Сході України, не відповідають рекомендаціям міжнародних організацій, зокрема ВООЗ, щодо створення ефективної системи охорони здоров'я. На превеликий жаль, рівень доступності та якості медичної допомоги, стан розвитку медичної науки й освіти в Україні не відповідає потребам населення та прагненням медичних працівників, які відстоювали своє право на європейські стандарти життя та медичної допомоги під час Революції Гідності, — стурбований громадський діяч.

Він повідомив, що ГС «ООМПУ», — керуючись вимогами колег та їх бажанням змінити ситуацію на краще, усвідомлюючи відповідальність і визначальну роль медичної спільноти у функціонуванні й трансформації системи охорони здоров'я України, — прагне не пошкодувати зусиль, щоб виправити складну ситуацію, яка склалася нині в українській медицині. Так, для досягнення статутної мети — формування ефективної системи охорони здоров'я України на основі дієвого медичного (лікарського) самоврядування шляхом досягнення професійного та суспільного консенсусу —

у встановленому законодавством порядку ГС «ООМПУ» виконуватиме широке коло завдань, а саме:

- **братиме участь** у формуванні Національної стратегії охорони здоров'я України у сфері її трудових ресурсів; формуванні й реалізації кадрової політики в охороні здоров'я та визначенні потреб у медичних кадрах; здійсненні наукових та практичних заходів, необхідних для формування ефективної системи охорони здоров'я України; проведенні заходів із вивчення міжнародного досвіду в сфері охорони здоров'я та лікарського самоврядування; роботі консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів, що утворюються органами державної влади та місцевого самоврядування з питань, пов'язаних з охороною здоров'я; підготовці проектів законів, постанов Уряду, нормативно-правових та регуляторних актів, що видаються органами державної влади, органами місцевого самоврядування; розробці та впровадженні медичних стандартів, клінічних протоколів та в нагляді за їх дотриманням; проведенні місцевих, національних та міжнародних заходів, спрямованих на зниження захворюваності та смертності від того чи іншого захворювання, покращення надання медичної допомоги; проведенні клінічних досліджень та апробацій нових медичних технологій і методів профілактики, діагностики, лікування і реабілітації при захворюваннях в Україні та за її межами; розгляді етичних проблем у сфері охорони здоров'я в Україні та за її межами; грантах, що проводяться підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності, в тому числі за участю міжнародних неурядових організацій;
- **сприятиме** розвитку вітчизняної медичної науки і освіти; вдосконаленню системи дипломної та післядипломної медичної освіти і підвищенню професійної кваліфікації медичних працівників, рівня професійних практичних та теоретичних знань, у тому числі й за кордоном; розвитку медсестринської справи; покращенню надання діагностичної та спеціалізованої медичної допомоги населенню України; здійсненню ліцензування, акредитацій, атестацій, експертних оцінювань, сертифікації; налагодженню діалогу між вітчизняною медичною спільнотою, її інтеграції до світової медичної спільноти; залученню провідних вітчизняних фахівців медичної галузі для розробки і реалізації програм надання якісної, безпечної та доступної медичної допомоги населенню; забезпеченню доступної та якісної медичної допомоги шляхом запровадження системних змін та підходів до обов'язкового та добровільного медичного страхування; розвитку вітчизняного ринку приватного медичного страхування; підтримці вітчизняних виробників ліків та медичних виробів для забезпечення ними населення, закладів системи охорони здоров'я України; розробці та виробництву вітчизняних інноваційних лікарських засобів та медичного обладнання; створенню вітчизняних імпортозаміщуючих лікарських засобів;
- **здійснюватиме** аналіз рівня профільних знань випускників медичних університетів та спеціальних знань і практичних навичок випускників інтернатури та курсів післядипломної освіти; узагальнення і пропаганду результатів наукових досліджень, передового досвіду для прискорення впровадження їх у практику; роз'яснювальну роботу з населенням країни щодо профілактики, діагностики, лікування та реабілітації при захворюваннях; супровід роботи редакційних колегій

і редакційних рад профільних медичних видань, створюваних у рамках діяльності Спілки;

- **співпрацюватиме** з органами державної влади, підприємствами різних форм власності, національними та міжнародними організаціями; з іноземними неурядовими організаціями та міжнародними урядовими організаціями з дотриманням законів України та міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України;
- **ініціюватиме та організуватиме** проведення конкурсів та інших заходів, преміювання і використання інших форм заохочування авторів наукових робіт і активістів Спілки за власний рахунок; з'їздів, конференцій, симпозіумів та інших наукових заходів; збір та розповсюдження інформації, рецензування та підготовку до видання матеріалів, брати участь в українських і міжнародних презентаціях, ярмарках, виставках та інших заходах медичного профілю;
- **направлятиме** у відрядження членів Спілки в межах України та за кордон для вирішення питань, пов'язаних із діяльністю Спілки, та підвищення рівня теоретичних і практичних знань, а також приймати в Україні іноземних фахівців у сфері охорони здоров'я та суміжних напрямків;
- **надаватиме** наукову і практичну допомогу членам Спілки, пацієнтам, молодим вченим, лікарям, лікарям-інтернам та лікарям-резидентам;
- **забезпечуватиме** членів Спілки, молодих вчених, лікарів, лікарів-інтернів та лікарів-резидентів актуальною фаховою інформацією, сприятиме обміну та обговоренню такої інформації;
- **поширюватиме інформацію**, пов'язану з діяльністю Спілки, пропагуватиме свою мету, засновуватиме засоби масової інформації тощо.

Окремо зазначалося, що ГС «ООМПУ» може мати міжнародні зв'язки у порядку, передбаченому чинним законодавством України: вступати в міжнародні громадські організації, утворювати міжнародні спілки, підтримувати прямі міжнародні контакти, укладати відповідні угоди, а також брати участь у міжнародних заходах, цілі яких не суперечать інтересам України та її міжнародно-правовим зобов'язанням. Зокрема, планами Спілки передбачається проведення семінарів, конференцій, виставок, конкурсів, змагань, турнірів за участю іноземних партнерів; обмін делегаціями; здійснення спільно з іноземними організаціями досліджень відповідно до напрямків своєї діяльності, публікація їх результатів; реалізація інших спільних програм та проектів за участю іноземних партнерів та міжнародних організацій.

Учасники установчого засідання працювали плідно: затвердили Статут ГС «ООМПУ» (який було підписано повноважними представниками усіх чотирьох організацій-засновників); обрали склад керівних органів: Правління (голова Правління — Андрій Гук; виконавчий директор — Святослав Ханенко; заступники голови Правління — Борис Тодуров, Любов Денисюк, Петро Клименко, Віктор Яхно; секретар Правління — Ігор Найда) та Ревізійної комісії (голова Ревізійної комісії — Тетяна Бутківська); визначили коло осіб, які мають право представляти ГС «ООМПУ» для здійснення реєстраційних дій; встигли навіть провести перше засідання Правління, розглянувши та затвердивши низку організаційних питань та першочергових кроків.

У ході засідання підкреслювалося, що ГС «ООМПУ» є громадським утворенням, яке відкрите для прийняття нових членів, а також налаштоване на тісну співпрацю з громадськими організаціями, що займаються захистом прав та безпеки пацієнтів. Серед свідчень таких намірів була присутність на установчих зборах представників пацієнтських організацій — Віктора Сердюка (Всеукраїнська благодійна організація «Рада захисту прав та безпеки пацієнтів») та Валентини Очеретенко (Спілка громадських організацій «Всеукраїнська асоціація захисту прав пацієнтів «Здоров'я нації»); вони висловили колегам-лікарям свою підтримку, а також деякі міркування та побажання стосовно майбутнього співробітництва.

Надалі наше видання слідкуватиме за конкретними результатами роботи новоствореного галузевого громадського утворення та інформуватиме про них своїх читачів.

Пилип Снегірьов,
фото автора

